

4. Гарашук В. Контроль та нагляд у державному управлінні: навч. посіб. Х.: Фоліо, 2002. 176 с.

5. Наливайко Т.В. Громадський контроль в Україні як інститут громадянського суспільства : теоретико-правовий аспект : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 Львів, 2010. 18 с.

6. Сквірський І.О. Громадський контроль у публічному управлінні: теоретико-правові та праксеологічні аспекти: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Запоріжжя, 2013. 413 с.

7. Рогатіна Л.П. Громадський контроль над державою : сутність, механізми реалізації та перспективи розвитку : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук. Одеса, 2011. 20 с.

8. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

Степанюк Кирило Петрович,

аспірант відділу аспірантури і докторантури
Національної академії Служби безпеки
України

АНАЛІЗ ВИКОНАННЯ УКРАЇНОЮ ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ КОНВЕНЦІЇ ООН ПРОТИ КОРУПЦІЇ В РОЗРІЗІ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Останнім часом актуальність вивчення корупції не викликає жодних сумнівів. Вона розглядається як основна проблема загальних політичних, соціальних та економічно негативних наслідків, а отже і як загроза національній та державній безпеці. Постійні реформи у державі, зміни законодавства у антикорупційній сфері оцінюються по різному.

Ефективність антикорупційної діяльності може оцінюватися в тому числі обсягом реалізації антикорупційної політики в міжнародному вимірі, які відобразатися у виконанні відповідних міжнародних зобов'язань взятих Україною у сфері запобігання та протидії корупції.

Конвенція ООН проти корупції (далі Конвенція) є одним із найбільш широких за сферою дії міжнародних антикорупційних інститутів. В Україні Конвенція набрала чинності 1 січня 2010 року. Однак, фактичне її виконання почалося лише після прийнята Антикорупційної стратегії на 2014–2017 роки та державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2015–2017 роки на рівні Закону.

Аналіз виконання Україною основних положень Конвенції ООН проти корупції, у розрізі ефективності антикорупційної діяльності, на думку автора, повинен відображати оцінку ефективності виконання відповідних положень Конвенції, а не процентне співвідношення виконано або не виконано. Для того щоб оцінити ефективність,

вважаю слід зазначити, що реалізовано в рамках Конвенції та порівняти їх з показниками рівня корупції за відповідний період.

Автор пропонує, оцінити рівень корупції шляхом непрямих методів виміру та оцінки корупції, приймаючи за основу рівень оцінки корупції в країні за індексом її сприйняття.

Таким чином, з 2014 року до основних досягнень України у сфері реалізації міжнародних зобов'язань, зокрема Конвенції, щодо запобігання та протидії корупції, за останні роки, традиційно відносять:

- ухвалено нові закони, які містять дієві антикорупційні запобіжники та гарантії;

- приведено відповідно до вимог Конвенції ООН проти корупції низки норм Загальної та Особливої частин КК України;

- змінено законодавство, зокрема, в частині врегулювання конфлікту інтересів та одержання подарунків депутатами Верховною Радою України та в частині удосконалення законодавства, що регулює діяльність прокурорів та суддів;

- створення інституційної антикорупційної інфраструктури, зокрема запуск та посилення інституційної спроможності антикорупційних органів: НАБУ, НАЗК, АРМА, САП, ВАКС;

- прийнято зміни до Закону України «Про прокуратуру» щодо оцінки діяльності прокурорів та Про затвердження Тимчасового положення про систему оцінювання якості роботи прокурорів та преміювання прокурорів;

- створено робочу групу з попередження корупції, робочу групу з повернення активів, а також проведена експертна зустріч з питань міжнародного співробітництва;

- удосконалено конкурсний відбір на державну службу;

- забезпечено захист від незаконних звільнень державних службовців; запроваджено щорічне оцінювання результатів службової діяльності; посилено інституційну спроможність НАДС;

- визначено пріоритетним запровадження Інформаційної системи управління людськими ресурсами (HRMIS);

- регламентовано питання щодо етики поведінки державних службовців, передові стандарти та практики НАТО щодо доброчесності та мінімізації корупційних ризиків у роботі реформованої патрульної поліції та Державної прикордонної служби;

- підвищено обізнаність щодо корупції та шляхів її виявлення і подолання, проведення антикорупційного навчання, залучення громадськості до запобігання та виявлення корупції в Україні;

- єдина Методологія оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади, запроваджена НАЗК

- впровадження онлайн Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення.

Законом України «Про запобігання корупції» передбачено комплекс заходів, спрямованих на збір, актуалізацію інформації про корупцію, її аналіз, вироблення на підставі цієї інформації пропозицій

щодо формування та коригування антикорупційної політики. 6 Основним документом, який повинен узагальнювати усі дані щодо корупції в державі є Національна доповідь щодо реалізації засад антикорупційної політики;

залучення громадськості та волонтерів в антикорупційні та демократичні реформування [1].

Для порівняння представимо показники рівня сприйняття корупції в суспільстві. На сьогоднішній день одним із найпопулярніших є щорічна оцінки рівня корумпованості країни і регіонів світу за індексом сприйняття корупції, який розраховується неурядовою організацією з вивчення і боротьби з корупцією Transparency International [2].

Рік	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Індекс сприйняття корупції	26	27	29	30	32	30	33

Отже, враховуючи вказані показники, які свідчать, що відбувається повільне, але позитивне зрушення у бік зменшення рівня сприйняття корупції у суспільстві та чисельні досягнення виконання Україною основних положень Конвенції ООН проти корупції, можна зробити висновок про їх ефективність у сфері антикорупційної діяльності в Україні.

Список використаних джерел

1. Національна доповідь щодо реалізації засад антикорупційної політики у 2020 році URL:https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2021/06/NAZK_Nats.dopovid_15_06.pdf.

2. Показник сприймання корупції: URL:<https://www.transparency.org/en/cpi>.